

XI.

B e t æ n k n i n g

over

Forslag til Lov om Regjeringens Førelse i Tilfælde af Kongens Umyndighed, Sygdom eller Fraværelse.

(Afgiven af Landsthingets Udvalg den 22de November 1870.)

Udvalget er ved Behandlingen af denne Sag gaaet ud fra det Standpunkt, som Regjeringen i de Lovforslaget ledsagende Bemærkninger har erklæret efter nøieste Overveielse at maatte indtage, nemlig at en eventuel Lov om disse Forhold bør tilstræbe saavidt muligt at give Bestemmelser for alle Omstændigheder, under hvilke det kunde blive nødvendigt at sørge for Regjeringens Førelse paa overordentlig Maade. En Følge heraf er, at Lovforslaget maa beskæftige sig med endeel Tilfælde, for hvis Indtræden der kun er liden Sandsynlighed, og som derfor have ringe praktisk Interesse; men naar en udtømmende Behandling af Emnet stilles som Dypgave, kan man ikke lade sig affkræffe herved, og Udvalget vil endog finde sig foranlediget til at gaae noget videre i Bestræbelse efter at udtømme end Regjeringens Forslag. Vel tør Udvalget ikke indestaae for, at en ubetinget Fuldstændighed, saaledes at alle tænkelige Tilfælde skulde være ordnede ved Loven, opnaaes ved de Forslag, det vil gjøre, men det haaber dog at bringe det dertil, at alle Hovedarter af Tilfælde ville finde deres Regler i Loven, saaledes at Afgjørelsen af uomtalte Tilfælde i Genhold hertil ikke vil være vanskeligt.

Naar man overstuer de forskjellige Forhold, hvorunder Regjeringens Førelse ved Andre i Kongens Sted, kan blive nødvendig, vil den letteste og sikreste Oversigt vistnok naaes ved i Overeensstemmelse med Forholdets Na-

tur at skjelne mellem to Hovedaarsager af Tilfælde, nemlig (I) de Tilfælde, hvor det, efterat Kongen har tiltraadt Regjeringen, senere bliver nødvendigt at sørge for dens Førelse ved Andre i hans Sted, og (II) de Tilfælde, hvor ved en Konges Død Thronfølgeren ikke strax kan stedes til eller overtage Regjeringsførelsen. Ved de førstnævnte Tilfælde (I) er der atter Grund til at skjelne imellem a) saadanne, hvor Kongen er istand til selv at tage de fornødne Bestemmelser, f. Ex. Vortreise, Sygdomstilfælde, ved hvilke Fornuftens Brug ikke hindres o. desl., under hvilke Omstændigheder det naturligt overlades til Kongen selv at tage Bestemmelse om Regjeringsførelsen, og b) saadanne, hvor Kongen enten ikke kan tage saadan Bestemmelse, saasom naar Sygdommen angriber hans Landskræfter, eller ikke vil det, saasom naar han forlader Landet uden at have truffet nogen Bestemmelse om Regjeringsførelsen, i hvilke Tilfælde Statsraadet maa sammenkalde Rigsdagen, for at denne kan tage Beslutning i Sagen. Ved det sidstnævnte Tilfælde (II), at Thronfølgeren ei strax ved Kongens Død kan tiltræde Regjeringen, indtræde atter to Muligheder, enten at en Bestemmelse er truffen forinden Kongens Død, eller at dette ikke er skeet. Lovudkastet omtaler som herhenhørende Tilfælde, at Thronfølgeren ved Kongens Død er umyndig (§ 4), og at han ved Kongens Død er fraværende (§ 8). Men der kan tænkes andre Tilfælde, som det vil være rigtigt at medoptage i Loven. § Klasse